

Pärimustoetused kinnitatud, külad ja ettevõtlus käsil

Vivika Veski

Rahvariided, raamatud ja lõõtspillimeistrite koolitus – sellised Leaderi pärimusmeetme voozu taotlused saavad tänava toetust Raplamaa Partnerluskogu kaudu.

Lõõtspillimeistreid hakkab koolitama Märjamaal tegutsev mittetulundusühing Wäega Wirk. Kuna Märjamaal on populaarsust kogunud lõõtsaiaing ja tantsulöömine lõõtspilli saatel, otsustas kolme naise loodud käsitööühendus läbi viia nn Teppo tüüpi lõõtspillide meisterdamise koolituse. Õpetaja tuleb Võrumaalt ja koolitus kestab kaks aastat, mille jooksul saavad lõõtspillid valmis.

Kõige rohkem punkte kogus hindamiskomisjoni Märjamaa vallavalitsuse taotlus rahvarõivaste uuendamiseks Märjamaa rahvatantsurühmale Hopsan. Toetust rahvarõivete soetamiseks said veel Kehtna Kultuuriselts ja Kohila Tantsu, Lauu ja Mängu Selts.

Iris Haiba selgitusel vaadatakse rahvarõivaste puhul, mis on meie piirkonnale omane. Märjamaa tantsurühm kannab näiteks Juuru kihelkonna riideid.

Kolm raamatut

Toetusesaajate nimekirjas on kolm raamatut: Ingrid Arendusseltsi "Lau küla lood", Kohila vallavalitsuse kodukandlaabits "Linnulennul üle kodu" ja Iida Käsi-töökursuste "Etnograafiliste kangakirjade kogu".

Iris Haiba märkis, et nii Kohila aabits kui ka kangakirjade kogu olid tema jaoks täiesti uused ja ainulaadsed. Näiteks tutvustatakse kodukandlaabitsas tähtede kaupa piirkonnale olulisi paiku, inimesi ja traditsioone.

Kokku laekus pärimusvoozu 20 taotlust, millest toetati seitset, kokku ligi 26 000 euro eest. Saabunud taotlused võis ilgitada nelja rühma.

Lisaks eelnimetatud kolmele – rahvariided, raamatud, koolitused – küsiti toetust oma piirkonna esindamiseks väljaspool Eestit. Sooviti sõita nii Soome, Austriasse kui ka Türki. Iris Haiba selgitusel olid head taotlused needki, kuid komisjon peab hinnete andmisel lähtuma etteantud kriteeriumidest, mille kohaselt tuleb näiteks vaadata, kui võrd toob tegevus otseselt kasu piirkonnale.

Nüüd peavad projektid saama veel PRIA-st kinni-

tuse, kuid eelmisel aastal ei lõkatud seal tagasi ainatki, mille Raplamaa Partnerluskogu oli heaks kiitnud.

Külad ja ettevõtlus

Praegu on partnerluskogu menetluses külainvesteeringute ja ettevõtluse meetme taotlused.

Esimese, mille tänamini on „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine“, kaudu toetatakse investeringuid avalikus kasutuses olevate hoonete ja rajatiste ehitamiseks ja remondiks, samuti esemete ostmist. Siin on tähtis, et toetatav objekt on kirjas valla või küla arengukavas.

Sellesse taotlusvoozu on laekunud 32 taotlust. Külainvesteeringu taotluste hulgas on alati olnud külamaju, külaplatse jms, kuid ka näiteks spordi- ja terviseradu.

Meetme „Mikroettevõtluse areng“ voozu tuli seekord 23 taotlust. See on mõeldud kuni 10 töötajaga ettevõtte investeeringutoetuseks. Raplamaa Partnerluskogu tegevjuhi-projektikoordinaatori Jaak Vitsuri sõnul vaadatakse selle meetme puhul töökohtade loomist, uudsust ja äriplaani. Tähtis on, et kasutatakse kohaliku ressursi, olgu selleks siis kohalik tööjõud, kultuur või tooraine. Hinnatakse ka taotleja senist majandustegevust.

Tänava on küsinud toetust turismiettevõtteid, puidutootjad jt. Raha on võimalik toetusteks anda kokku 133 690 eurot, taotlussumma on aga kokku ligi 317 020 eurot.

Selle meetme puhul on omaosaluse määr suurem kui eelnimetatutel – eelmistel katab toetus kuni 90% maksumusest, siin aga kuni 60%.

Vitsuri sõnul on probleem taotluste puhul kõige rohkem ette tulnud stia, kui on tegemist ehitusprojektide, ehituslubade ja maaküsimustega. Näiteks on maal vale sihtotstarve või on keskkonnalased probleemid või ei saada vallast ehitusluba. Hange te puhul tuleks vaadata, kas ettevõtte on kehtiv tegevusluba. On olnud isegi juhtumeid, kus on taotletud teha palkidest külamaja, kuid ettevõtte, kellelt töö tellitakse, tohib tegevusloa järgi nende majade detaile küll toota, kuid mitte kokku panna.

Raplamaal saab Leaderi toetust kokku viie meetme kaudu. Lisaks nimetatutele on veel külad omaalgatuse arendamine ja inimressursi arendamine. Raplamaa Partnerluskogu hõlmab üheksat Raplamaa valda, Järvakandi kuulub Rohelise Jõeamaa Keostöökoogu piirkonda. Enamasti ei järgigi piirkonnad maakonnapiire.